

De eerste bijdrage in dit nummer kwam tot stand in het kader van een internationaal colloquium over Labour en de energiesector. Tijdens het onderzoek voor zijn paper kwam de auteur, Geert Van Goethem, oud-directeur van Amsab-ISG, op het spoor van een interessant archief over vakbonden in Aden. Aden was een Britse kroonkolonie, die vanaf 1967 deel uitmaakte van het onafhankelijke Zuid-Jemen. Sinds 1990, na de hereniging van Noord- en Zuid-Jemen, is het de tweede grootste havenstad van de republiek Jemen. In zijn bijzonder interessant en vernieuwend artikel geeft de auteur in de eerste plaats historische context bij het complexe conflictgebied dat Jemen vandaag is. Zo schetst hij de impact van de afhankelijkheid van het Westen van goedkope olie, wat leidde tot de uitbuiting van de arbeiders, veelal migranten, door de Britse kolonisator. Daarnaast beschrijft hij hoe de kolonisator het syndicaliseringsproces zelf in handen probeerde te houden, en hoe de lokale vakbonden zich daarvan distantieerden en een eigen agenda volgden. Een belangrijke factor in dat verzet was de opkomst van de politieke islam, op een moment dat iedereen nog gefocust was op het Oost-Westconflict. Verrassend in het hele verhaal is het sterke activisme van de vrouwenbeweging, waarbij de auteur één vrouw in het bijzonder in de kijker zet: Radhia Ihsan.

Een veelzijdige bijdrage dus, die aantoont hoe belangrijk de agency van lokale factoren binnen het geopolitieke spanningsveld is. Maar ook hoe het genderperspectief clichés, zoals het beeld van ondergeschikte moslimvrouwen die zich niet verzetten, nuanceert.

Ook de tweede bijdrage illustreert de relevantie van lokaal onderzoek. Het is een sterk onderbouwd relaas van de Verleden Week, editie 2022. Die projectweek wordt sinds 2019 aan de UGent georganiseerd voor alle studenten geschiedenis. Tijdens die Verleden Week worden alle lesactiviteiten geschorst en werken studenten en medewerkers van de opleiding

geschiedenis samen op locatie rond één overkoepelend thema. Bedoeling is om de studenten op een participatieve manier te betrekken bij een historisch probleem en in één week tot een publieksgericht eindproduct te komen. Daarbij is niet alleen de interactie tussen docenten en studenten van belang, maar ook die met andere spelers zoals buurtbewoners, heemkundigen enzovoort. De projectweek bestaat uit verschillende ateliers, workshops, lezingen en andere sociale activiteiten. Voor de editie van 2022 was het thema ‘Verborgene geschiedenissen’. Die vond plaats in het Groot Begijnhof van Sint-Amandsberg en omvatte een brede waaier aan invalshoeken. Op het collectieve toonmoment in de Begijnhofkerk raakte ik bijzonder geboeid door het atelier Finding Common Ground, dat focuste op de verborgen geschiedenis van de *commons* in de buurt. Dat zijn lokale en vaak kleinschalige samenwerkingsverbanden, die zich richten op het gezamenlijke gebruik van grond en goed. Het atelier resulteerde in een thematische fietstocht, waarin historische *commons*, zoals de gemene gronden van de Heirniswijk en de coöperatie Vooruit, en hedendaagse initiatieven zoals autodelen Dégage!, aan elkaar werden ‘getrapt’, zoals de auteurs het zelf omschrijven. Aangezien die benadering mooi aansluit bij de werking van Amsab-ISG, vroeg ik hun dat traject en hun bevindingen voor *Brood & Rozen* samen te vatten. Ik ben heel blij het resultaat in dit nummer te mogen presenteren: een echt ‘collectief’ artikel, waaraan zowel de docenten die de studenten begeleidden als de studenten zelf bijdroegen. Met een

interessante introductie in het begrip ‘*commons*’. Een unieke manier om samen aan (lokaal) historisch onderzoek te doen en uit de ‘ivoren toren’ te breken.

Voor het zomernummer is Marc Constandt al jaren een vaste gast. Onuitputtelijk is zijn koffer met verhalen en erfgoedstukken over de Belgische kust. Deze keer komen de strandezeltjes aan bod. Voor de iets oudere lezers een vertrouwd beeld en een nostalgische herinnering ...

In de rubriek In de Kijker vertellen Ayşe Işçi en Ilayda Eker, respectievelijk de voorzitter en het jongste lid van DHKD/ Democratische Culturele Volksvereniging, over het intergenerationale traject dat ze uitwerkten naar aanleiding van hun 40-jarig bestaan, met als eindproduct een tentoonstelling in Amsab-ISG. Een co-creatief project met de intrigerende titel ‘Wij zijn nooit de Turken geweest’. Bij deze ook een warme uitnodiging om de tentoonstelling te bezoeken.

En dan zijn er de boeken. Geboeid als hij is door alles wat met (kust)toerisme te maken heeft, bespreekt Marc Constandt het boek van Kas Swerts, *100 jaar trip-pen. De Vlaamse Toeristenbond 1922-2022*. En Nico Van Campenhout brengt een signalement van de biografie van singer-songwriter Randy Newman, omdat hij ‘als een van de eersten het bewijs leverde dat men ook met songteksten en bijbehorende muziek aan eigentijdse en/of sociale geschiedschrijving kan doen’.

Paule Verbruggen